

สรุปผลการประชุม
คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ครั้งที่ ๘๔
วันอังคารที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐
ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๒๒๐ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒

ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ ที่ประชุมได้พิจารณาและมีความเห็นในประเด็นต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

๑. พิจารณาแนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนวาระการปฏิรูปที่สำคัญและเร่งด่วน (๒๗ วาระ) ในปี ๒๕๖๐ กลุ่ม “คน” เรื่อง การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

สืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการ เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ได้มีการพิจารณาแนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนวาระการปฏิรูปที่สำคัญและเร่งด่วน (๒๗ วาระ) ของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ในปี ๒๕๖๐ กลุ่ม “คน” เรื่อง การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย พร้อมทั้งพิจารณาแนวทางการจัดทำร่างพระราชบัญญัติการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย พ.ศ. .... โดยที่ประชุมมีมติตั้งคณะทำงานขึ้นมาคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณาและจัดทำร่างพระราชบัญญัติการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย พ.ศ. .... โดยในเบื้องต้น คณะทำงานดังกล่าว ได้พิจารณาและจัดทำร่างพระราชบัญญัติการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย พ.ศ. .... เสร็จแล้ว

๑) พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย พ.ศ. ....

ผลการประชุม

ที่ประชุมคณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย พ.ศ. .... พร้อมทั้งมีความเห็นและข้อเสนอแนะ สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย พ.ศ. .... จะกำหนดให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เชื่อมโยงการทำงานร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ประสานการทำงานกับสื่อและประสานไปยังองค์กรปกครองท้องถิ่น และองค์กรต่าง ๆ เพื่อทำหน้าที่ในการขับเคลื่อนการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ประชาชนซึ่งเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยตามระบอบประชาธิปไตย โดยมาตรการระยะสั้นก่อนมีการเลือกตั้งภายหลังจากมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง โดยสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ควรขอความร่วมมือไปยังสำนักงานสภาพัฒนาการเมืองและสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อขอให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานของหน่วยงานดังกล่าวได้ดำเนินการในเรื่องดังกล่าวไปพลางก่อน

ความเห็นของที่ประชุม

ที่ประชุมคณะกรรมการเห็นควรให้ผลักดันและการขับเคลื่อนร่างพระราชบัญญัติการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย พ.ศ. .... เพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรม โดยที่ประชุมจะมีการพิจารณาทบทวนร่างพระราชบัญญัติการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย พ.ศ. ....

ในการประชุมคณะกรรมการธิการครั้งต่อไป เพื่อให้ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีความเรียบร้อยสมบูรณ์ ก่อนเสนอให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณาและดำเนินการต่อไป

๒. รับทราบผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ ในคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง

ที่ประชุมได้รับทราบผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนว่าด้วยแผนการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมือง คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการปฏิบัติงานในรัฐสภา และคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการเมืองเพื่อเสนอเป็นแผนยุทธศาสตร์ชาติ สรุปได้ดังนี้

ผลการประชุม

๑) ผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนว่าด้วยแผนการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมือง

คณะอนุกรรมการอยู่ระหว่างการจัดทำหลักสูตรการศึกษาในการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองทั้งหลักสูตรที่ใช้สำหรับ เด็กนักเรียน เยาวชน ทั้งระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และหลักสูตรใช้สำหรับนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา ชั้นปีที่ ๑ การจัดให้มีคู่มือสำหรับครูผู้สอนในการบ่มเพาะเด็กนักเรียนให้อยู่ในสังคมประชาธิปไตย การร่วมมือกับคณะครุศาสตร์จากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในการจัดทำคู่มือหลักสูตรใช้สำหรับนิสิต นักศึกษาชั้นปีที่ ๕ เพื่อนำไปใช้ในปีสุดท้ายก่อนประกอบอาชีพครู ซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินการจัดทำ เมื่อแล้วเสร็จจะจัดส่งให้แก่โรงเรียน และมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ได้นำไปปฏิบัติใช้ต่อไป นอกจากนี้ มีการประสานความร่วมมือกรมประชาสัมพันธ์เพื่อใช้พื้นที่สื่อของรัฐในการส่งเสริมและเผยแพร่ประชาธิปไตย การบันทึกเทปการเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้นำศาสนา เรื่อง “ศาสนากับการอยู่ร่วมกันในสังคม” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหลักคำสอนและหลักศาสนาพิธีของศาสนาพราหมณ์ - ฮินดู ในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอย่างยั่งยืน และการเดินทางไปต่างจังหวัดร่วมกับองค์กรและมูลนิธิของต่างประเทศประจำประเทศไทยเพื่อพบผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และประสานไปยังกระทรวงการต่างประเทศ เพื่อให้เชิญผู้แทนองค์กร หรือมูลนิธิของต่างประเทศสนับสนุนโครงการกิจกรรมการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย

๒) ผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการปฏิบัติงานในรัฐสภา

คณะอนุกรรมการได้พิจารณาศึกษา รวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานสังกัดรัฐสภาเพื่อสนับสนุนการทำงานของสมาชิกรัฐสภา ประเด็นสถาบันพระปกเกล้า และระบบหอสมุดรัฐสภา (Library of Thai Parliament) เพื่อสนับสนุนงานด้านวิชาการ การรองรับการให้บริการ การปฏิบัติงานและสนับสนุนข้อมูลด้านวิชาการให้กับสมาชิกรัฐสภาผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) และการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบก่อนการตรากฎหมาย และการประเมินผลสัมฤทธิ์การบังคับใช้กฎหมาย ตามมาตรา ๗๗ ของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยได้เชิญเลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานห้องสมุดรัฐสภา ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และบรรณารักษ์ปฏิบัติการ ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เข้าร่วมประชุม

โดยในการพิจารณาศึกษา รวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานสังกัดรัฐสภา คณะอนุกรรมการจะได้มีการรับฟังความเห็นในส่วนของการจัดตั้งสำนักงานงบประมาณของรัฐสภาอีกประเด็นหนึ่งในการประชุมของคณะอนุกรรมการครั้งต่อไป และจะได้รวบรวมความเห็นและข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ เพื่อจัดทำ (ร่าง) รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง เรื่อง การปฏิรูปการปฏิบัติงานในรัฐสภา เสนอต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูป

ประเทศด้านการเมือง ต่อไป ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำรายงานมีรายละเอียดข้อมูลที่ครบถ้วนสมบูรณ์ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการปฏิบัติงานในรัฐสภาขอขยายเวลาการดำเนินการพิจารณาศึกษาอีก ๓๐ วัน

ความเห็นที่ประชุม

การพิจารณาศึกษาของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการปฏิบัติงานในรัฐสภา ในประเด็นระบบระบบหอสมุดรัฐสภา (Library of Thai Parliament) ควรพิจารณาศึกษาโครงสร้างของอาคารรัฐสภาแห่งใหม่ประกอบด้วย ส่วนแนวทางการจัดตั้งสำนักงานงบประมาณของรัฐสภา ควรมีข้อเสนอแนะในการจัดตั้งเพื่อสนับสนุนการทำหน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายประจำปีงบประมาณและการติดตาม ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของฝ่ายบริหาร ทั้งนี้ หน่วยงานดังกล่าวต้องเป็นหน่วยงานที่ขึ้นตรงต่อรัฐสภา และควรมีการตราพระราชบัญญัติเพื่อรองรับสถานะและอำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานของหน่วยงานดังกล่าวให้ชัดเจน

๓) ผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการเมืองเพื่อเสนอเป็นแผนยุทธศาสตร์ชาติ

การดำเนินงานเพื่อเสนอเป็นแผนยุทธศาสตร์ชาติของคณะอนุกรรมการอยู่ในระหว่างการปรับปรุงรายงาน เรื่อง การปฏิรูปการเมืองเพื่อเสนอเป็นแผนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อรายงานต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง เพื่อให้รายงานของอนุกรรมการมีข้อมูลที่ครบถ้วนสมบูรณ์ คณะอนุกรรมการจะได้พิจารณารายงานของคณะอนุกรรมการอีกครั้งหนึ่งในการประชุมครั้งต่อไป และจะได้เสนอรายงานต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง เพื่อพิจารณาต่อไป

๓. พิจารณาแนวทางการจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง

ที่ประชุมได้พิจารณาและรวบรวมความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิรูปการเมืองตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง โดยจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ซึ่งเค้าโครงรายงานการปฏิรูปการเมืองไทย : ยุค ๒๕๖๐ ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ประกอบด้วย สภาพปัญหาการเมืองไทย แผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการและแผนการปฏิรูปของคณะกรรมการ ปัญหาและอุปสรรคของการเมืองไทย การปฏิรูปการเมืองไทยให้สำเร็จ กฎหมายสู่การปฏิรูปการเมืองไทย ยุค ๒๕๖๐ และ ประเด็นที่ศึกษาเพิ่มเติมเพื่อการปฏิรูปการเมืองไทย

ผลการประชุม

ที่ประชุมคณะกรรมการขอให้ นำข้อมูลจากรายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองที่ได้รายงานต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ทั้ง ๖ เรื่องมาเรียบเรียงใหม่ให้ความกระชับ และควรมีการให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิวัฒนาการทางการเมือง ประชาธิปไตยแบบตัวแทน ประชาธิปไตยแบบทุนนิยม การเข้าสู่ตำแหน่งทางการเมือง การสังกัดพรรคการเมือง กลุ่มการเมือง วาระการดำรงตำแหน่งทางการเมือง การหมุนเวียนการเข้าสู่ตำแหน่งทางการเมือง รูปแบบการเข้าสู่ตำแหน่งแบบต่าง ๆ ในอนาคต. และมีข้อเสนอแนะให้มีการเพิ่มเติมข้อมูลเกี่ยวกับมาตรการในการป้องกันความขัดแย้งในอนาคต การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย เป็นหัวข้อหลัก และควรให้มีข้อมูลรายละเอียดการพิจารณาและแนวทางข้อเสนอแนะของคณะกรรมการในเรื่อง การแก้ไขความขัดแย้งและการสร้างความปรองดองด้วย

ความเห็นของที่ประชุม

คณะกรรมการจะมีการปรับปรุงเค้าโครงรายงานการปฏิรูปการเมืองไทย : ยุค ๒๕๖๐ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้การเมืองมีความสำเร็จในอนาคต โดยนำข้อมูลจากแผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ที่สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เห็นชอบแล้วจำนวน ๖ ประเด็น ได้แก่ (๑) ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง (๒) ระบบพรรคการเมือง (๓) การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรม (๔) การกำกับควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ (๕) การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย (๖) การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งและสร้างความปรองดอง มาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงเค้าโครงรายงาน และจะมีการพิจารณาในการประชุมคณะกรรมการครั้งต่อไป

นางสาวศกิมินาภรณ์ สุวรรณรงค์
นิติกรชำนาญการพิเศษ
ผู้สรุปผลการประชุม

นางสาวปรียาภรณ์ แก้วโยน
ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานคณะกรรมการ
การพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
และการมีส่วนร่วมของประชาชน
.....ผู้ตรวจ